

УКРАЇНА – ТУРЕЧЧИНА: ДВА ВАЖЛИВИХ ПАРТНЕРИ У ЄВРОПІ

Україна та Туреччина – це дві важливі країни Європи у басейні Чорного моря, пов’язані міцними відносинами дружби і добросусідства. Турки й українці мають культурну єдність у довгій спільній історії. Це дає обом країнам плідний ґрунт для розвитку співпраці у багатьох напрямках у довгостроковій стратегічній перспективі. Варто зазначити, що як Туреччина, так і Україна прагнуть бути невід’ємними частинами майбутньої розширеної Європи.

Нині керівництво обох країн працює не тільки над короткотерміновим планом дій, а й над створенням інституцій стратегічного партнерства.

Наші політичні відносини розвиваються у напрямку, вільному від проблем, і підтримкою цьому є схожість поглядів майже на всі глобальні питання. Це забезпечує нам достатній простір для зміщення нашої економічної співпраці.

Економіки двох країн доповнюють одна одну у тому сенсі, що Україна постачає сировину та напівфабрикати для турецької промисловості, яка, у свою чергу, експортує кінцеву продукцію на світові ринки, включаючи Україну.

У 2001 році обсяг торгівлі між країнами досяг 1 мільярда доларів США, у 2008 році – перебільшив 8 мільярдів доларів США, у 2009 р., через світову кризу, зменшився у два рази. У сьогодні маємо замету досягти рівня 2008 року. Туреччина є другим найбільшим експортним ринком для України після Російської Федерації. У 2008 році частка експорту України до Туреччини сягнула 6 мільярдів доларів США. Туреччина також лідує у показниках щодо інвестицій. Більше ніж 400 турецьких компаній працюють в Україні. Обсяг прямих інвестицій перевищив межу в 1 мільярд доларів США. Крім того, загальний обсяг проектів з будівництва, що здійснюється турецькими підрядниками в Україні, перевищує 1 мільярд доларів США.

Турецька економіка займає 16-те місце серед найбільших економік світу і 6-те у порівнянні з країнами ЄС. На сьогоднішній час турецькі підрядники успішно завершили понад 5000 проектів у 81 країні п’яти континентів. Беручи до уваги цей потенціал, а також сильну політичну волю, стає очевидним, що нинішній стан економічних відносин між Туреччиною й Україною все ще відстас від довготермінового потенціалу. На щастя, завдяки зростаючій політичній волі з’явився новий імпульс, який за останній час привів до вражаючого прогресу.

Останнє засідання Міжурядової турецько-української комісії з торгово-економічного співробітництва було проведено 24–25 травня 2010 року у Стамбулі. У його рамках представники органів державної влади обох країн на чолі з ЙВ Зафером Чаглайном та ЙВ Сергієм Тігіпком і представники приватного сектору зібралися разом та обговорили, як додати стратегічний вимір нашему економічному співробітництву.

У цьому контексті важливо зазначити, що обидві сторони мають намір укласти Угоду про вільну торгівлю (FTA) і вивчають можливість введення безвізового режиму. Якщо ці два завдання вдастся здійснити, тоді Туреччина й Україна матимуть спільний економічний простір, у якому вільно рухатимуться люди, товари і капітали.

Туризм – це ще одна важлива галузь співробітництва. Кількість українців, що відвідали Туреччину, збільшилась зі 100000 у 2001 році до майже 600000 у 2009 році. Нам приємно бачити, що існує тенденція до збільшення кількості туристів з України у 2010 році. Водночас кількість туристів із Туреччини, що відвідують Україну, не відповідає існуючому потенціалу, в основному через несприятливий візовий режим, запроваджений Україною. Укладення угоди про звільнення від віз не лише збільшить потенціал турецьких туристів відвідувати цю чудову країну та робити більш інтенсивними гуманітарні і культурні контакти між обома народами, а й спонукатиме бізнесменів до інвестування в Україні. Однією з основних причин, що не дає нашим бізнесменам

можливості відвідувати Україну, є нинішній візовий режим. Туреччина готова ввести безвізний режим з Україною на засадах взаємності. Підписання угоди про спрощення візового режиму стане важливим кроком у наших двосторонніх відносинах.

Як турецький дипломат, я мав щире бажання дістати нагоду представляти свою країну в Україні. Я задоволений, що отримав цей привілей. З часу, коли приступив до виконання своїх обов'язків, лише трохи більше ніж за шість місяців, я набув чудового досвіду. Я спостерігав надзвичайно сильну волю народу реформувати суспільство у відповідності до сучасних норм і практики, незважаючи на значні складності та перешкоди. Очевидно, що це не є легким завданням, особливо якщо взяти до уваги, що минуло лише 19 років із часу набуття Україною незалежності. Але налаштованість уряду України на запровадження широких реформ варто відзначити. Необхідно продовжити процес реформування, з тим щоб повністю інтегруватися до міжнародних структур. З другого боку, не варто вилукати з уваги величезні здобутки. Порівнюючи Україну 1991 і 2010 років, легко побачити величезний прогрес. Високі інтелектуальні здібності українського народу, а також величезний економічний потенціал країни є запорукою яскравого майбутнього України.

Почуття турецького народу до українського завжди були дружніми. Змішані шлюби та зростання туризму додають дружбі ще більшу цінність. Як я згадував раніше, наші народи впливали одне на одного, і таким чином у ході історії з'явились певні спільні точки зору, які відіграють важливу роль у формування наших майбутніх відносин.